

SZÉKELY HIRLAP.

Politikai és társadalmi lap s a „Jogász-Egylet“ közlönye.

Szerkesztői szállás:

Kazinczy-utca 808. sz. hová a lap szellemi részét illető cikkek küldendők.

Kiadó-hivatal:

A főtanoda könyvnyomdája, hova az előfizetési penzek és reklamatiók küldendők.

Hirdetési díj: Egy háromszor hasábozott garmond sor ára 6 kr.; bélyegilleték minden hirdetés után külön 30 kr.

Hirdetéseket elfogad: helyben a kiadó-hivatal; Pesten: Lang Leopold, (Erzsébet tér, 9. sz.) Bécsben Haasenstein és Vogler (Neu-Markt 14. sz.)

Megjelenik e lap

minden szerdán és szombaton egy egész lven.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Félévre 3 frt.
Negyedévre 1 „ 50 kr.
Jogász-egyleti tagok számára:
apr.—decz. 1 „ 50 kr.

Előfizetési fölhívás

„Székely Hirlap“

Politikai, társadalmi- és a maros-vásárhelyi „Jogász-Egylet“ közlönyének

VI-ik évfolyamára.

Előfizetési díj: Egész évre 6 frt. Fél évre: 3 frt. Evnegyedre: 1 frt 50 kr. Jogász-egyleti tagok részére apr.—decz. 1 frt 50 kr o. é.

Az előfizetési díj, legcélszerűbben postai utalvánnyal, a „Székely Hirlap“ kiadó hivatalának Maros-Vásárhelyre, küldendő.

Maros-Vásárhely, márcz. 13-án.

K. A. Körül-belül igen eredeti gondolatja volt azon hazánkfianak, ki Magyarországot Európa zsebkiadásának nevezte; bár illenék reánk e hasonlat műveltségi, tudományos állapotainkat illetőleg is.

Ha hazánk valóban az volna, minek ama hasonlat szerint lenni kellene, ha igazán magában rejtene az európai művelt nemzetek népi és állami életének jelentékenyebb elemeit, szóval, ha mikrokosmosa lenne világrészünknek, akkor bizonyára nagyobb eredményt mutatnánk fel az eddigieknél, s szaktudománybeli jártasságunk mellett politikai szereplésünk sem mondott volna tán oly hamar csüttörtököt.

Csaknem évtizedig voltunk a nemzeti önrendelkezés teljes élvezetében; urai voltunk ez alatt sorsunknak, s közművelődésünk érdekei nyertek e ez alatt valamit?

Titkos aggodalom szállja meg lelkünket; mindenütt csak az érdekeltség, a haszonlesés, sehol egy csöpp tiszta áldozatkészség, közjóérti lelkesülés.

Mig egyfelől a rapi sajtó, a politikai pártélet és hatalmi nagyravágyás e drágán fizetett, elkényesztetett udvarlója, hogy egyik államférfi kifejezésével éljünk, „valóságos zsiros tultengésben“ szenved, addig a szaktudományok terén, s főleg a jogtudomány körében folytonosan experimentálunk, s hét év alatt, bár odáig sem tudtuk felküzdeni magunkat, hogy türhető alakú magánjogunk legyen.

Fájdalom ez így van.

Egyedül iskolaügyünk az, mi az általános tan kötelezettség kimondásával némi lendületet nyert.

S mi keltette fel benünk az iskola-ügy iránti csekély buzgókodást is? legyünk őszinték; az ez iránti buzgókodásnak lángja is úgy hisszük nem a tiszta ügyszeretet, az értelmi haladás önzetlen felkarolása, hanem inkább a német győzelmek világrázó hatásai alatt csapott fel; rettegtünk ama civilizáció végső consequentiáitól, melylyel most a gyors puska szurony hegyén kínálják meg Európa különböző nemzetiségeit, s melynek hullámaintól a dicső emlékezetű Desseffy gróf szavai-vaival élve „utóvégre is eláznék nemzeti önállósá-

gunk s magyaros művelődésünk tatarja, ha ellene alkotmány s állami szerződésünkkel erősebb gátot emelni képesek nem volnánk.”

Senki se gyanusítson ezért, mintha mi a német erőszakos politikába legkevésbé is szerelmesei lennénk, de azt még sem lehet elvitatni a német nemzettől, hogy a tudományt, mint a közjóllét és államhatalom szilárdításának egyik tényezőjét sokkal határozottabban ismerte fel mindenkor, s teljes mértékben inkább érvényre tudta juttatni mindig, mint bármelyik szomszéd nemzet.

Különösen Poroszország, Németország mostani vezérállama volt az, mely midőn a jelen század elején csaknem földresujtva a végenyészet szélén látta magát, felgyógyulásának legjobb szerét, főképp a tudomány felvirágoztatása, s e téren a vezérszerep magához ragadásában ismerte fel, s mi lőn az eredmény? úgy hisszük ez mindnyájunk előtt tudva van.

Hanem messzi tértünk a tárgytól; tulajdonképen a codificatio, s törvénykezési állapotainkról akartunk írni valamit.

A napi sajtó, mely hazánkban nemcsak a politikai kérdések vitatását és általános haladási eszmék terjesztését közvetítő tényezőként, hanem mi egyebünt ritka dolog, némileg a szaktudománybeli irodalmi dolgozatok rakhelyeül is szolgál, ismételtlen utalt legújabbban is arra a saját-szerűtlenségre, hogy nálunk a törvénykezési téren megkísértett, s mélyebbre ható reformintézkedéseket oly ritkán szokta követni a minden oldalról óhajtott siker, s mi magunk is akár hányszor fakadtunk ki e lapok hasábjain, s igyekeztünk kimutatni azon többször tett állításunkat, miként mindig csak a kísérletek tömkelegében forgunk s semmi oly reformot, mi justitiánk megromlott vérkeringését fölfrisitené, előállítani nem tudunk.

Mindig és mindig csak experimennatálunk a régit változtatjuk, de azért attól sem tudunk egészen szabadulni; s ha újat csinálunk, ritkán találjuk el a czélszerűt, még ritkábban a viszonyaink, körülményeink által követelt legjobbat.

Nem a correct gondolat és az ennek megfelelő akarat az, mi nálunk az új állapotoknak kijelöli az irányt; de létező állapotaink nem ismerése, a folytonos utánzás, majmolás, doctrinaér agyvelünk, s hig praxisunk az oka, miért már annyi idő alatt egy életrevaló törvényt alkotni nem tudunk.

Ily körülmények között a legjobb akarat mellett sem leszünk képesek a tehetetlenség békóit magunkról lerázni; legfontosabb reformmunkálatainkat sem szokta megelőzni amaz általános előkészület és szélesebb körökre kiható ismertetés és megvitatás, mely egyedül lehet minden nagyobb mérvű újításnak utegyengetője s sikerének biztos feltétele.

„Körül-belől“-e szóval kezdettünk cikkünkhez s ezzel — végezzük a gyakorlati térszűke mellett, „a tegnapiról mára született codificatorokkal“ kötetekre menő codexeket állíthatunk elő, de azzal törvénykezésünk silány állapota hajszalnyi változást sem fog szenvedni.

— A székelyföld országgyűlés képviselői, mint a „P. N.“ hallja, egy igen életrevaló terv megvalósításával foglalkoznak. Szándékuk ugyanis a székelyek kereskedelme- és iparának emelése

czéljából a Székelyföldön egy hitelegyletet s minden egyes székben egy-egy takarékpénztárt alapítani. E czélból tegnap értekezletet is tartottak néhányan az országház egyik termében. Közélebbről egy szélesb körű gyűlést fognak összehívni, a mely elé részletes program-tervezet leendő terjesztve. Mondanunk is felesleges, hogy a terv helyes megvalósítását melegen óhajtjuk.

Erdélyi jogi viszonyok.

VI.

Csak az, a ki tudja, hogy mit tesz 5—6 évig birtokát nem trágázni, a ki a gyakorlatból látja, hogy jelen késedelmes perlés mód mellett, mit jelent, két fellebbezés lejártát bevárni, ítélheti meg, mekkora kárt és hátramadást okozott úgy az állam-kincstárnak, valamint az egyeseknek, az előbbi számban említett téves 2-ik fellebbezés megengedése.

Az osztrák SS-ok szerint az előleges munkálatokra kiszállandó törvényszéki bíró előre egy külön egyszerű tárgyaláson a minden rendű felek kihallgatása mellett megközelítőleg megállítván a főbb teendőket, a tagosítás vagy más birtok szabályozási esetek körül, (urbéri törvényszéki utasítás 164-ik §-a) maga mellé véve a mind két fél által elfogadott mérnököt, azt a tagosítandó vagy szabályozandó határba bevezette; ez a mérést azonnai megkezdvén, munkálkodását folytatta, s mig ez történt a bírósági tag úgy, a tagosítandó határt tárgyzó, valamint az egyes urbéri parakat, a feleket kihallgatván helyszínén az oly sokszor szükséges bírói szemle és tanúk felhasználása mellett letárgyalta vagy elbékéltette. Volt esetem, a midőn egy mostani törvényszéki elnökkel és különösen egy mostani kir. hét személynökkel 10—15 pert végeztünk be egy nap, és pedig mindkét fél teljes megelégedésére; pár nap alatt százával lettek a birtokviszonyok feletti kérdések, a perek letárgyalva és elbékélve befejezeten jutottak a törvényszék elébe; ez volt az első kész állás és került a legnagyobb községeknek alig alig 100 forintba; most pedig a mint fennebb is tanusítám a minden okmányaitól megfosztott földbirtokos egyes mindennemű pereivel az isteni gondviselésre és ha zsebe teli, erre utasítottatt. Okmányait bizonyító adatait, ha kaphatók is lennének, Buda-Pestre huzolták, onnan háromszoros, hatszoros költséggel kaphatja meg. A magyar királyi kincstár levéltárait, birtokait, a magyar birtokviszonyok fejlődését, törvényeit, és ezekkel combinative száradokon keresztül a szükséghez mérten szerkesztett okmánytárait, életök, nemzeti viszonyaik, törekedéseik és nemzeti irányuk és célzataiknál fogva, nem ismerhető egész odaadással el nem sajátítható, — minden egyéb teendőkre üdvösen alkalmazható Divald teremtette jeles férfiakra bízta. Éppen ezen fontos és csak a vak által is kézzel meg nem fogható, minden törvényhozói képességet kizáró rendelkezések és tulkapások miatt, az urbéri egyes perek $\frac{9}{10}$ -ed része elvesz; de az eladósodott állam, és a megbukott és bukó félben lévő földbirtokosok már hordozhatatlanná vált terhére. Az irtások milliói az erdőkben maradnak a foglalók tulajdonául, az erdőket haszonhajthatatlannokká tévén, és megint az állam sokszorozott terhei szaporítására; az egy boldog kincstár, mipt földesurat kivéve, a melynél ügyeinek ismeretlensége, az adász közönyösség stb. két három forint taxásoknak keresztelvé, a 10—20, sőt 60 holdas urbérest, telepítvényest, — 10—20 ha nem több 1819., 1820. és 1850-ik éven inneni irtások ingyen és az allodialis erdők közepébe ott maradnak, a könnyen kitakaríthatott vala szegődményes és tiltott erdőt foglalni birtokába. Ezek tények; ezerével szolgálók az eseteknek. Kérdem, hol az ily eljárásoknál, az ily intézkedéseknél, az állam kor-

mányzati tudománynak, az állam fenntarthatási józan politikának, bár s avacsájára, bár burkoltan? hogy az oly ritka jó indulat és erély, bátran felhasználhassa.

Hanem visszatérök tárgyam fonalához illetéknéppen.

A felmérés bevégezödvén, sőt akarhányszor ennek folyama alatt is a becslők és szakértők megválasztattak, közös egyetértéssel (sokszor az alperesek részére hivatalból is kijelölve) két, legfennebb három forint napidij mellett végeztetett el az előleges egyezkedés és osztály megállítása, s a midőn a mérnök térképével kész vala, egyszersmind a földek osztályát is végbevitethé.

Midőn az osztályzás és felvételi földkönyv, meg térkép készen vala, jelentést tett a törvényszéknek, a bíróság kiszállott, magával vive a hitelesítő mérnököt, meghíva a peres feleket és szakértő földbecsüéseket.

Mindenkinek felolvastatott a földkönyv, a fölszólamlás feljegyeztetett, ugy a térmértéket, valamint földbecslést illetőleg; a megeskettett hitelesített mérnök és az egy két taggal szükség esetében megszorított földbecslők ugy térmértéket, valamint becsléseket illetőleg vizsgálat alá vették a fölszólamlás tárgyát, s a midőn minden kétely szoros vizsgálatok után el vala osztatva és kiegyeztetve, bezárattak a jegyzőkönyvek. Ugyanazon egy folyamán tárgyalás alá vétetett a tagosításnál az egyes birtokosok tagjainak mennyisége és az: hogy és mely területeken adassanak ki azok?

A közerdők és közlegelőkre nézve a részesedési aránykulcs és a kiszakítandó rész, mely helyen hasittasék ki? hasonlóan megállapodás tárgyát képezte.

Legtöbbször egység útján enyésztetett el minden ilyen kérdés s a szakakat meghaladó tagosítások, és közhely szabályozások letárgyalásaiban aligha fordul elé 20—30 eset, a hol erre külön mérnöki tervadása vált volna szükségessé; midőn ilyen ritka eset előfordult, mindanyiszor ugyan azon egy tárgyalás folyama alatt ez is elintéztetett a jelen volt szakértők és becslők véleményei mindanyiszor bevétetvén. A törvényszéki bíró így teljes bevégezt és hitelesített munkálatokat és szakértők által helyeselt tervezetet, vagy pedig teljes és végrehajtásra képesített egységet vitt be magával székhelyére.

A 2-ik kiszállásnál is ritkán történt meg az, hogy a hol 8—10 hivatalos és ugyanannyi néző és tanulmányozó fordult meg, 6—16 napig munkálkodván, az 5—600 holdas területnél a hitelesítés, arányosítás és tervkészítés 300—400 forintnál többbe került volna.

Ezen munkálatok befejezése után az egységek megerősítés végett, a hozott ítélet fellebbezés útján kerültek a királyi tábla elejébe, s csak onnan kapott ítélettel meg nem elégedés esetében a harmadbíróshoz a hol mindanyiszor igen keveset tartatván vissza, rendesen az ítéletileg megállított tagosítási tervezetek és részesedési arány pár hó alatt végrehajtásra került.

Következett a 3-ik törvényszéki kiszállás, ugynevezett birtokba adás, a mely mindanyiszor hitelesítéssel lett összekötve s mindenki birtokához jutott a kétszeri hitelesítés után, fennhagyatván mindenkinek joga egy év alatt a törvényben megengedett esetekben károsodása jóvátételért folyamodni.

(Folyt köv.)

Az utóbbi időkben minden oldalról általános panasz tárgyát képezi, különösen a magyar keleti vasut vonatainak rendetlen közlekedése, s valóban nem ok nélkül, miután e rendtelenségek által igen gyakran — német kifejezéssel élve: Ein Strich durch die Rechnung — vonatik; minden ily esettel pedig egyszersmind bizonyos kár is van összekötve, mely kár a legtöbb esetben nem csekély, s mindezek mellett még a hivatalnokok és kezelőktől eredő gorombaságok általi kellemetlenséget is kell a szegény utazónak hordozni csupa loyaltásból a vasut-társulat irányában.

Nézzünk valamivel mélyebben a dologba, s az általános panasz indító okait vegyük komolyabban figyelmünkbe, és pedig tegyük azt loyális eljárással: de jogilag.

Erre szükséges, hogy mindenekelett a vonatok nemével rang és minőség tekintetében megismerkedjünk, ezek pedig a következők:

- Udvarivonatok.
- Gyorsvonatok.
- Személyvonatok.
- Gyorsított vegyesvonatok.
- Vegyesvonatok.
- Katonaivonatok.
- Tehervonatok és
- Kezelési (Regie Material) vonatok.

A b és c pont alattiak közé számítandók gyorsaság tekintetében a különvonatok, melyeknek rangfokozata időszertint határozottatik meg.

A többiek mellőzésével csak a c., d., e., f., g., pont alattiakról szólnunk jelenleg rövidség okáért annyival inkább, hogy a többiek vagy soha, vagy oly ritkán közlekednek, hogy felemlítést se érdemelnek.

Figyelmet az első sorban a személyvonatok érdemelnek, melyeknél nem kellene, hogy más kocsik legyenek, mint a postai-, kezelési- és személy szállító kocsik minden osztályból, az előbbiek rendesen biztosítást kocsikként is szolgálnak (l. vasuti forgalmi szabályok.)

A gyorsított vegyesvonatok bizonyos terüt is szállíthatnak a hőmérő állása és géposztálya szerint; a vegyesvonatok már több terümenyiséget (brutto) vihetnek, de gyorsaságuk csekélyebb, mint az előbbiekké.

A katonai- és tehervonatok, melyek békés időben ugy szólva csak egyet képeznek; abban különböznek egymástól, hogy az utóbbiak menete lassabb, mind az előbbieké és személyt nem szállítanak, de rangfokozat szerint is hátrább állanak.

Mostan felvéve a magyar keleti vasut vonatainak menetét, de nem azt, a mely irya, hanem, a mely tényleg (azaz 1—5 órai késésekkel) kivéve van, méltán merül fel azon kérdés: vajon kik vannak hivatva a vonatok közlekedését felügyelni? és kik azoknak biztos menetéért felelősök? Az üzletvitellel megbízott tisztviselők és kezelők egyesülten a vonat továbbítási hivatallal, mindnyájan pedig csak az illető vasut-társulattal szemben; a mennyiben a közönségnek mindig ez utóbbi felelős (Lásd. polg. törvkönyv 1009. és 1029. §-át) de ez nemcsak a mi anyagi törvényeinkben, hanem a dolog természetéből kifolyólag, s tényleg is a vasuti utasításokban gyökeredzik.

Vegyünk most már fel egy példát: X. el akar menni egy városba, melybe rendes menet szerint 6 óraker reggel kellene, hogy megérkezzenek, X-nek 8 óraker pontosan és elmulasztathatatlanul ott kell lenni 200 frt kötés (vinculum) különbeni fizetése mellett, a vitelbért már megfizette (s ha szinte csak ígérte volna is fizetni, mi azonban a vasuti szabályok szerint meg nem engedhető, az nem változtat a dolog természetén) a vonat nem érkezik meg rendes időben csak 10 óraker, (tehát 4 órai késéssel) Van-e joga X-nek a társulattól kárát követelni, és kártérítés iránt pert indítani? Szerintünk van egyetlen esetet kivéve, azaz a meg nem akadályozható esély (vis major) esetét kivéve, ugyanis a polg. törv. könyv 1294. §-sa azt mondja: Der Schade entspringt entweder aus einer widerrechtlichen Handlung, oder Unterlassung eines anderen; oder aus einem Zufalle.

A vonatok megkésései többnyire a két előbbi esetből származnak, a mennyiben a szolgálati szabályok meg nem tartatnak és így a p. t. k. 1295. §-sa értelmében bárkinek van joga kárát követelni, a jogos követelés pedig mindig fel is hajtandó, ha csak az idézett 1294. §. harmadik esete fenn nem forog, ez eset bebizonyítása pedig az 1298. §-nál fogva mindig a társulattól illeti; de ez említett követelés jogositottsága nemcsak az idézett, de foly a p. t. k. 1299., 1300., 1301. 1302., 1303. §§-ból is, ugy anyagi törvényeink számos tételeiből.

Követelő részéről igen könnyű a vasuti szabályok meg nem tartásának bebizonyítása.

Nézzünk csak meg egy egyszerű személyvonatot: fennebb említve volt, hogy e vonatok mellé minő kocsik függesztendők (vasuti szabályok értelmében.) Vajon a gyakorlatban van-e ez? e kérdésre határozottan „soha” val felelhetünk, mert személyvonatok rendesen terüt is szállítanak, még pedig igen gyakran az engedélyezett bruttó jóval meghaladott. Menyi időt rabol e terü kezelése az egész vonalon? néhol 3—4 perczes állomáson 20—50 perczet is áll a vonat. Vajon vismajor esete forog-e itt fenn? nem! tehát a kártérítési követelés jogositottsága igazolt.

De nemcsak a személy-, hanem a más vonatok is rendetlenül közlekednek, mely rendtelenségnek, hol a rangfokozatban előbb álló személyvonatok rendtelensége, hol pedig vagy tulterü, (überlast,) vagy a hivatalnokok hanyagsága és gondatlansága az ok. Tudok esetet, hogy egy marhát szállító terüvonat csak azért késett meg, mert a gépváltóállomáson a gép a vonat továbbítási hivataltól meg nem rendeltetett az illető forgalmi tiszttől, és így a vonat egy pár órai késéssel nem talált caatlakozást (Anschluss) az idegen pálya felvételi állomásnál és így nemcsak a marhákban történt kár, miután azok meg nem étetethettek hanem a vásárban is, a melyre a marha szállítás czélozva volt. Ilyen és hasonló esetek a magyar keleti vasut vonalain mindennapiak közé tartozik.

Alkalmilag felhozható itt, hogy a belga kincstár utóbbi napokban egy igen érdekes pert vesztett el, mint vasuttulajdonos a brüsseli törvényszéknel. Ugyanis egy vonat $\frac{3}{4}$ órát késett s ezáltal egy utasnak 150 frank kára támadott. A kincstár a pert elvesztette a törvényszék ítéletét az által indokolván, hogy a vasut igazgatósága tartozik vonatai biztos és szabályszerű menetéről gondoskodni, a vis major eseth nem forogván fenn az igazgatóság garantíával köteles. Hány ily pert lehetne indítani a magyar keleti vasut igazgatósága ellen, hol a vonatok nemcsak $\frac{3}{4}$ órát késnek, de gyakran 4—5, sőt több órát is.

Érdekében kellene, hogy álljon az említett társulatlak, ha már a közönség kéréseinek annyira nem tesz eleget s nevezetesen Maros-Vásárhely kívánatának egy nappali vonat felállítására tárgyában, ha legalább a már létező vonatainak rendesebb közlekedését eszközölné és megbízott kezelői az utasítások szerinti eljárásra szorítaná K. f. a.

Egy békeajánlat. Hogy városi községünk pénztára nagy mértékű szárazbetegségben szenved, ez a nyilvános titkok közé tartozik, a mi városi fináncziánk tökéletes kopíja az országos fináncziának: nincs egyéb, benne deficituál és krachuál. Azt is tudjuk, hogy ezen sajnós helyzet előidézésében nagy része van azon körülménynek; hogy a sör jövedékek forrása teljesen kiapadt nem, hogy csurranna, de még nem is cseppen. Az is a nyilvános titkok közé tartozik, hogy ezen pénzforrásunk kiapadását egy szerencsétlen haszonbéri szerződés okozta, melyben oly dolgok bérbeadására kötelezi magát a város, melyek birtokában nincsenek és nem is lehetnek; hasonlít ez azon szerződéshez, melyben az egykori kopé az országut adta volt el. Hogy gondatlanság vagy rozszakarat szerepelt-e a szerződés kiállításánál, ezt tudhatják azok, kik közel vannak a forráshoz; mi csak annyit tudunk egész bizonyossággal, hogy ez a gondatlan szerződés megakasztotta a város sörjövédéki pénzforrásait, s hogy költségvetésében, egy időre legalább, hiában figurál hat ezer forint, a papiros nagyon türelmes, elhordozza ez a hat ezer forintot, hanem ha a cassába tekintünk; bizony azt nem fogjuk ott találni. A városi fináncia rendezésénél a legelső teendők közé tartozik rendbehozni ez ügyet, megnyitni a sörjövédéki kiapadt pénzforrásokat. Két út vezet e célhoz; kiegygyezés vagy perlekedés a haszonbéről.

Polgártársaink közül sokan az elsőt tartják előnyösebbnek, mint a mely által hamarabb meg lehetne nyitni, a kiapadt pénzforrásokat; némelyek a perlekedést tanácsolják, meg nem gondolván: hogy a perlekedés útját nagyon hosszra lehet nyújtani s aztán eredménye is bizonytalan; ezalatt a deficit, mint a hógomolja folytonosan nő, míg elvégre pusztító lavínává válik. Szerkesztőségünkhez egy békeajánlat van beküldve, melyet — mint hogy mi is a kiegygyezést tartjuk ez ügyben előnyösebbnek, — nem tartozkodunk közre adni, annyival inkább, mert mi használható elemeket látunk e kiegygyezési ajánlatban; ilyenek: hogy a városi közönség közvetlen kezelése alá vehetvén a sörjövédéket, azonnal megnyithatja a bedugult pénzforrást; továbbá, hogy az a haszonbérllőnek adandó, fölszigázott kárpótás is, melyről kezdetben szó volt, elmaradna. Mi tehát közreadjuk ez ajánlatot, az illetők, kik ez ügyben teljesen belé vannak avatva hányják-vessék meg annak egyes pontjait; váleat quantum valere potest. Arra azonban kötelesek vagyunk figyelmeztetni polgártársainkat, hogy sokkal előnyösebb egy becsületes béke, mint egy nagy reményekkel megkezdett per, de a melynek kimenetele bizonytalan. A beküldött békeajánlat szövege így hangzik.

Maros-Vásárhely sz. kir. város közönsége és haszonbérllő Márk Márkus között a sör és seprő termelési, ugy szintén árulási jogra nézve kötött szerződés értelmezése felett vita támadván, ennek elenyésztetése végett a városi közönség m. kir. belügyminiszter ur ó nagyméltósága tudtunk szerint a szerződést meg nem erősítvén legközelebbiről kelt válasz leiratában kinyilatkoztatta, hogy a városi közönségnek azon határozata ellen, melyneél fogva felsőbbileg meg nem erősített haszonbéri szerződés felbontásáért per indítandó, mi észrevétele nincs.

A per indítása tehát meghatározottatott és a tisztí ügyész e részben utasítva is lőn, még pedig hallomás szerint oly móddal: hogy miután a sommás keresetknél minden tárgyalás a békeegyezmény megkísérlésével kezdődik, az alperes részről teendő békeajánlatot elfogadás végett a közgyűlésnek jelentse be.

Mint hogy ezen határozat ellen a kisebbségben maradt részről óvás tétetett, és tekintettel azon körülményre, hogy a békeajánlatok bejelentése el- vagy el nem fogadtatásuk tárgyalása és újabb perfelvétel kérvényezése s esetleg közbejött tárgyalási napok elhalasztása által az ügy jogérvényes elláttatása, nemcsak hónapokra, hanem évekre terjedhető időt veendő igénybe, és tekintettel arra, hogy a városi közönség ez által 6000 forintot és két évi költségvetésében figuráló évi jövedelméből saját pénztárának romlására fosztatik meg: azon vezér eszméből indítattva, mely a belügyminiszter ő nagyméltóságát is arra vezette, hogy a városi közönségnek a haszonbéri szerződés magyarázata feletti kiegyezkedést ajánlja, nem szerénytelenség, sőt ellenben polgári kötelemünket véljük teljesíteni a mindön a városi közönségnek, illetőleg képviselő testületének figyelmébe a következő:

Békeegyezményi tervet ajánljuk;

1. A megerősítést nem nyert haszonbéri szerződés mindkét részre nézve megszüntetvén a haszonbér tárgya, a városi közönség kizárólagos birtokába megy vissza.

2. A városi közönség lesz jogosult a sörnek a város kebelében termeltetését, úgy szintén a kívülről behozandónak árulhatását bizonyos előre megállapítandó díj fizetése mellett engedményezni.

3. A termelők és kívülről árusítás vagy fogyasztás végett beszállítók tartoznak a termelt sör után a termeléskor, a szállítások után pedig a beszállítás előtt a megszabandó díjt a városi majorsági pénztárba befizetni.

4. Minden behozandó sörseprő és sajtolt élesztőnek várm. fontja után behozatali díj cím alatt fizetessék 30 kr, még pedig a vaspálja udvarról, vagy a postáról való átvétel előtt a majorsági pénztárba.

Az ellenőrzési rendszabályoknak a serfőződe, és minden áruai helyiségek alája vetvék.

5. Ezen kezelési mód 1874-ik január 1-től számított 6 évre volna megállapítandó, és ez esetben a városi közönség lemond Márk Márkus ellen vételt, minden a megszüntetett haszonbéri szerződésből keletkező követeléseiről.

6. Márk Márkusnak a biztosítékul letett 1555 forint készpénzre visszafizettetik és lemond a város irányában ugyancsak a megszüntetett haszonbéri szerződésből támasztható bármely névvel nevezhető követeléséről és kárpótálásul adatott neki;

a) a városra kívülről behozandott a város szükségletét fedezendő sörkészlet kizárólagos tarthatási joga az 2-ik és 3-ik pont alatti feltételek mellett oly hozzáadással:

b) hogy tartozik azon sörárusoknak, kik nála 8 napi határidő előtt legalább is 100 akó sört rendelték meg, ezen mennyiséget a nyomtatott iven köztudomásra jutandó [gyári áron] és a fuvarlevélből látható fuvarbérben fejlül aként fizetendő 50 kr provisiót oly kép kiszolgáltatni, hogy megrendelők a vételár, fuvarbér, behozatali díj és provisió előleget megfizetése után a megrendelt sör mennyiséget, közvetlen az indóházról beszállíthassák. A megrendelők rendeleteiket írásba tartoznak megtenni, melyben abbéli kötelezettségük aztán kifejezendő, hogy a megrendelt sör mennyiséget, a megérkezéskor nyerendő értesületek után haladéok nélkül átvenni kötelesek.

c) Márk Márkus jogosítva leendő a helybéli sörtermelőktől minden a város belterületén fogyasztandó egy akó sör után egy forintot, a vidékre nagy mennyiségben kiviendő egy akó sör után pedig 50 krt o. é. szedhetni. A fizetés a pénzügyőri biztossághoz teendő jelentés alkalmával a bejelentett mennyiség után teljesítendő.

2. Márk Márkus elvállalni köteles a sör és sajtolt élesztő behozatalát a rendőrség gyámolítása mellett ellenőrizni s ebbeli fáradozása jutalmául minden egy cölfont után fizetendő 30 kr díjből 10 kr nekie fizetessék.

Vagy, ha ezen békeajánlatnál előnyösebbnek mutatkoznak az, hogy Márk Márkus az előtte volt haszonbérrel által fizetett bérösszeget fizesse, erre nézve bátrak vagyunk ajánlatba hozni, hogy néha adassék át a sör és sör seprő termelési és árulhatási jog a sajtolt-élesztő behozatala, és sör bránsító kivételével még pedig 1872-ik évtől számított 6 évre oly móddal:

hogy ha az általa már befizetett haszonbéri összegből az újabb megalakítandó összegben felül többlet mutatkoznak, azon többlet a hátra levő időre, részletezve felosztatván, évenként fizetendő haszonbérébe toldassék be, és az általa letett biztosíték az első esedékes félévi haszonbérbe számíttassék be.

Ezen két ajánlat valamelyikével vélvén a városi közönséget egy bizonytalan költséges pertől megóvhatni, figyelmezteljük a képviselő bizottságot, hogy jobb ma egy veréb, mint holnap egy tűzök.

Fölhívás!

A kolozsvári nemzeti szintársulatnak a nyári idényre városunkba leendő átjövetele, csak azon biztosítások által érhető el, ha a város t. közönsége meleg pártolásában részesül, miután az eddigi módszer szerint átjövetele lehetetlen.

Ennek folytánje czélból alálírtához összehívott bizottmány indítattva érezte magát, hogy br. Apór Zoltán, ügyvéd Dájbukát János, Kerekes Sámuel tanár, s ügyvéd Szabó József urakat fölkérve kiküldje, hogy a város tisztelt családjait s tagjait személyesen, a kívánt részvét s pártolás tekintetéből felkértesse, miként az alapon, mint biztos, határozott s tapasztalat tudomásból tehesse meg a kolozsvári szintársulat igazgatóságához nyilatkozatát.

Mi részben a bizottság előzetesen is, tekintve, miként a színművészet egyike azoknak, melyek nemcsak szellemi élvezetet adnak, hanem a lélek műveltségére is befolyók egyfelől, úgy másfelől tekintve, hogy a város t. közönsége, mely minden szép s nemes iránt, folyton tevékenyen tömörült, s a színművészet pártolásának is eddig oly bizonyítékait adta, minőt alig tettek hasonló állású városok, teljes hit s meggyőződésen van, miként városunk t. közönsége ez évben is, habár némi áldozattal ugyan, de meg kívánja ragadni az alkalmat, a kolozsvári nemzeti szintársulatnak városunkba jövetele és itt működése által meggyerni a színművészet élvezetét, melynek idejövendő tagjai, tudomásunk szerint a következőket említve fel: Némethi Irma, Eichner Anna, Márai Béla, Kassai Vidor teljes kezességet nyújtanak — a művészet műveltőinél annak üdvös kíváncsalmaival szemben, ennél fogva hisszük, hogy teljes készséggel sietnek támogatásuknak a kijelölt uraknál történő kifejezésre.

Borosnyai Pál,
polgármester.

Mi hír tul a Lajtán?

+ A **confessionális törvényjavaslat** felett folyt általános vita 9 ikén befejeztetett; a javaslat roppant többséggel — 224 szavazattal 71 ellenében elfogadtatván. A bécsi lapok, az osztrák parlamentarizmus fényes napjának nevezik ama napot. A vitát az oktatásügyér és Auersperg herczeg miniszterelnök, fejezték be viharos tapsokkal és bravokkal kísért beszédekkel. Stremaier, az egyház külső és belső ügyének viszonyáról, s annak illetékességéről: oda nyilatkozott, hogy „a kathol. egyház külső jogviszonyainak szabályozása, szemben az állammal nem áll egyébben, mint az állam belügyeinek szabályozásában, szemben a kath. egyházzal. Mi az egyikre nézve belső, az a másikra nézve külső, s hogy a határvonalat meghuzzassa az állami hatáskörre nézve: arra csak az államnak lehet joga.“ Tovább így folytatja: „a kormány vallási és politikai kérdést különböztet meg. Semmi sem áll távolabb a kormánytól, mint az, hogy a vallás és lelkiismeret szentélyébe nyúljon: hogy felzavarja a békét, mit a világ nem adhat. De egy feladatának és kötelességének teljes öntudatával bíró kormány sem engedheti meg azt, hogy a vallás államellenes üzemekre használ-tassék fel. A kormány nem engedheti meg, hogy isten szolgálja, az államjogi opposizio mondatariusai legyenek.“ Auersperg herczeg különösképen azon fenyegetéseket utasítja erőlyesen vissza: „hogy a törvényeket nem fogják elfogadni,“ megjegyezvén, hogy ha a fenyegetés csakugyan valósulna, a kormány elég erővel bír, hogy a harcot felvegye.“

Mi hír külföldön?

— **Spanyolországban**, a republikánusok veresége, melyet közelebből szenvedtek, csakugyan igaz volt. A karlisták meredek magaslatokon állottak sánczok és árkokkal kitűnően védett helyen. A köztársaságiak ismétleten, borzasztó tüzelés, szikladarab és köeső között nyomultak a magaslatokig, de mindannyiszor visszavetettek. Egy zászlóaljnak minden tisztje elesett. A köztársaságiak büszkén emlegetik, hogy egyetlen foglyot sem hagytak a karlisták kezei között.

Az angol parlament f. hó 5-én nyitott meg. A szép tavaszi nap következtében nagy néptömeg gyűlt a parlamenti épület elébe. Az alsó ház titkára, meglehetősen számú kísérettel, megjelenvén a felső házban, a királyi leirat olvastatott föl. Ezután az alsó ház tagjai visszatértek helyiségeikbe, s a ház elnökének megválasztása után, a ház elnapoltatott 6-káig.

Oroszországból írják egyik bécsi lapnak, hogy az Oroszország és az osztrák-magyar monarchia közt létesítendő kereskedelmi és város egyezménynek minél előbb meg fognak kezdetni, melyek az ő felségének Pétervárott létezése alatt létesült megállapodásokat fogják részletezni. Orosz hivatalos körökben, ezen alkudózsáoktól lényeges javulást várnak a két hatalom kereskedelmi viszonyait illetőleg.

Vegyes hírek.

— **Következő vég tárgyalások** vannak kitűzve a m.-vásárhelyi kir. törvényszéknél a jövő hétre: márczius 19-re Moldován Juon emberölési bűnügye; Róthi Ferencz és társainak nyilv. erőszakoskodási bűnügye. márczius 20-ra: Tőkés János és társainak lopási bűnügye; Szilágyi Gábornak lopási bűnügye; márczius 21-re: Dávid Mihály s társainak lopási bűnügye; Matyus Juditnak lopási bűnügye.

— **Megjelent az „Apolló“** zenemű folyóirat III-ik kötetének 5-ik száma, következő érdekes tartalommal: 1) „Mosonyi sirjánál,“ igen szép, magyar stílusú és zamatú allegro, Feigler Viktortól; 2) Induló Allaga Gézától; 3) Hervadj, hervadj száradon — dal Micsky Gizelától; 4) A győzhetetlen Malbrough dala, a híres angol hadvezérről keletkezett népdal, két hangra zongorával, közli Vajda Viktor. A borítékon: A zene történelme (folytatás) Dr. Stáde után K. Gy; A Malbrough dalának rövid ismertetése és szövege (franciaul,) Vajda V. „Joachim és Wilhelm,“ két elsőrangú, világhírű hegedűművész rövid párhuzamba tétele, e czikk közlöje: Sass István.

— A **„Magyar compass“** című, évenként magyar és német nyelven megjelenő, Mihók Sándor által szerkesztett munka, (mely a bécsi német „compassal“ nem áll semmi összeköttetésben 187³/₄ évi folyama következő adatokat közöl: a magyar állam egész területén volt 1873. év végével: 132 bank és hitelbank, 350 takarékpénztár, 56 népbank, 179 segély és önszegélyező egyesület, 192 iparos részvénytársaság, 21 biztosító intézet. Ezekből 1873-ban esőd, leszámolás, feloszlás és beolvadás által megszűnt: 22 bank és hitelbank, 4 takarékpénztár, 2 népbank, 1 segély-egyesület, 12 iparos részvénytár, és 4 biztosító-intézet. Az 1873. év végével érvényben maradt 110 bank, 346 takarékpénztár, 54 népbank, 178 segély-egyesület, 180 iparos részv. társ. és 17 biztosító-intézet; a felsorolt intézetek száma, melyek 1873. év végével érvényben maradtak, összesen 885-re megy. Az említett „magyar compass“ című munka május hó 1-én fog megjelenni.

— A **ma esti sötáhangversenyre**, mint többfelől hallottuk, sokan készülnek. E mulatságok legfőbb érdeme abban rejlik, hogy költség tekintetében igen kis mértékben terhelik a közönséget és mégis — vagy talán éppen ezért — rendszeren a kedélyességre nézve a legfényesebb mulatságok közé tartoznak; ily körülmények között a jó siker alig maradhat el.

— **Geiger Albert** jeles zongora-művész, ki egy időben huzamosan volt városunk lakója, s gyakran hallatá közönségünkkel művészi játékát, ez év elején szülővárosába Bécsbe tért vissza ő rómmel értesültünk, hogy e hó 4-én ismét visszajött, nem éppen M. Vásárhelyre, hanem az ide pár órányira eső Abafájára s huzamosabb ideig, néhány évig marad ott.

Dürüczkölő.

Egy falusi öreg barátunk, a ki csendes magányában néha politikával is szokott foglalkozni teljességgel nincs megelégedve, a koaliciozios miniszteriumról szállongó hírekkel. Látott-e uram öcsém — így okoskodik a mi öreg barátunk, — olyan négyes czugot, melynek egyes példányai különböző természetű fogatokból vannak összeszedve? az ostorhegyes igen sebes, a gyeplős igen hátrtartó, a nyerges hojszra, a rudas csára huzza a szekeret. Az ilyen fogattal való utazásnak rendszeren feldőlés a vége. Bizony én nem tudom a kormány rudja mellett együtt képzelní Sennyeit Tisza Kálmánnal: egyik jobbra, a másik balra fogná huzni az állam szekerét, míg egy kátyúnál szépen felfordulnánk. Nekünk falusiaknak, kik hátul a saroglyában ülünk legjobban volna dolgunk, a dűlés alkalmával: bajosabban jutnánk a kerekék közé, aztán mi, ki is szökhettünk a dűlő szekeréből. Tapasztalt róka ez a mi öreg barátunk! még igaza lehet!

* * *

— A „Székely Föld“ „Egy papistájának“ ugyan csak tetszhetett, a „Magyarország és a Nagyvilág“ 10-ik száma.

— Ugyan miért tetszett volna olyan különcsön?

— Azért, mert abban a Ledochowszky arczképével szemben, — ott diszeleg a páter Beckx jézsuita generális is.

— Igaz biz a, hanem hát, hogy örömben kámzsájából ki ne bujjék, oda tették azt az istentelen Reinkeny ó-kath püspököt is, kinek már nem Fogarasi püspök, hanem plane a pápa nem akarja vidimázni passusát.

* * *

Orálhatnám kedves barátocskám! rettenetesen orálhatnám; a toásztesszmék szörnyen meggyűltek én bennem — s nincs egy banquet, nincs egy árva disznótor, melyen toásztjaim zsilipjét kiereszthetném.

— Ezen könnyű segíteni: adj egy vacsorát közhelyiségeink valamelyikében, hívd meg a polgárok natábilításait, azok közt rólam sem felejtkezve meg; s elszánom magamat toásztjaid meghallgatására, hiszen Pesten is dívatban vannak az eféle toásztos vacsorák.

— Igazad van barátom! köszönöm a jó tanácsot.

— Hanem egyre figyelmeztetlek; miután a te toásztaid nem úgy pattognak, mint az eleven szikra, mely környezetét megvilágítja; hanem mint a kakas, mely a kukurizából kipattan, legyen gondod az eledelek és italok szoliditására, hogy legyen mivel lenyomtassuk azt a száraz — kakast.

Törvénykezés.

A maros-vásárhelyi m. kir. ítélő tábla nyilvános ülésében az 1874. márczius 16-án és következő napjain következő ügydarabok adatnak elő.

I. tanács polg. ügyekben.

Binder Mihály k. t. r. b. által.

Czüllich R. Maurer K. e. előjegyzés, Drottlet F. Drottlet F. A. e. adósság, Eitner K. Keisser és Schnirch e. bér, Goos Gy. Craciunu V. s t. e. kártérítés, Suciu S. Rohaun A. e. adósság, Craciunu J. Craciunu Sz. e. örökrész, Tamás A. Burghardt L. e. bér, Toma D. Podea M. s t. e. birtokháborítás iránti perők.

Ferencz Károly k. t. r. b. által.

Kovács Lajosné Dersi Lőrincz e. szolgálat elismerése, Orbán Gergely Orbán Lajos s társai e. osztály levél érvénytelenítése, Rusz Simion Rusz Máriskó e. tulajdonjog, Barbantiánu Jakab s t. Pakurár Prekup e. tulajdon, Brán Petru Dumitru Avram s neje e. egy telek rész, Komán Hyeronim Cocza Nisztor e. egy darab föld, Togya Avram Togya Juon e. végrendelet érvénytelenítése, a sz.-ndvarhelyi ref. tanoda Szombatfalvi Józsefné e. 5250 frt, özv. Dentsch Ignáczné férje hagyatéka e. tulajdon, Angyal Juon Barbáth Juon e. som. vh., gr. Eszterházi István Tyira Dumitru s társai e. som. vh. iránti perők.

Csergedi János k. t. r. b. által.

Murea Todoracz Contes Mihály e. igazolás, Virciu Petru Virciu Tódor Huber e. som. vh. Stoia Simion Zulvár Juon e. birtokháborítás, Oprea Popa Steflea Dumitru e. 106 frt 30 kr, Graca George Vrabie Nicolai e. 118 frt, Aldea József Aldea Stefán e. 294 frt 40 kr, Mária Juon Anti Penes Szabó Mihály e. birtok háb. Ternáveán Spiridon Linca Fogarasi m. k. kincstár urad. e. 96 frt 62 kr, Slavasiu Juon Popoiu Nisie e. 6 frt 40 kr, Juon Petru Popa, Basiliu Aldica e. 20 frt. Coste Georga Sima s t. Plesu Juon e. som. vizh. hely. Baruch Klármán Binder Johan és társa e. birtokhábor. Scheder Jánosné. Hermán Mátyás s fia e. 240 frt, Toma Boér s társai, Schener Flórián e. som. vizsh. Graf Mihály, Pitikás Miklós s társai e. 90 frt, Marcu Talaba. Mihai Bika e. 25 frt iránti perők.

Elekes Pál k. t. r. b. által.

Kercsi Mária, Antal János Gergely e. szerződés teljesítése, Balázs Victoria. Balázs Ignácz s társai e. végrend. érvénytelen. Kir. kincstár Vajda László s társai e. zálogváltásjog, Löbl és Grün kereskedő cég Veisz Náthán e. foglalt, Joanovicu Victoria Gruber József s t. e. zálog elsőbbségi jog, Gerfalu közsege Jánoseh János s t. e. elsőbbségi igény, Koszta Leszkucz Denyesz Stefán e. főhit letett nyilvání. Drágos László Karácsoni Sándor e. átkéb. iránti perők.

Dr. Endes Gábor k. t. r. b. által.

Gergely György s t. Gergely Dániel e. gondnokság elhelyezés, Duma József s társai Toma Gáspár s társai e. tulajdonjog, Benczedi Márton, Tófalvi Samu e. zálogos pere, Chifor Vaszi s t. Duka Mihály s t. e. szerződés kiállítás, Schul Dániel, Grünfeld Sámuel e. 2400 frt, Kosa József s neje Pára András e. tulajdonjog i. Péter Rebeka, Nemes A. Ferencz e. szerződés teljesítése i. György András id. Balla Judith s t. e. ingatlanok, Pál Mihály Sándor Péter e. 40 frt. Richter P. Katharina e. Butak József s t. e. igény i. p.

Deési Farkas k. t. r. b. által.

Özv. Sterging Johánna Pap Mihály Pap Mária és popeszkú Péter e. 1000 frt, Kenfinann András Erdt János és Heidendorf Ede e. 362 frt 50 kr, a besenyői gör. kath. egyház Popovics Tódor s t. e. zárlat, Kir. kincstár özv. Lenberger Henrichné e. 4000 forint, Sperencz Pál

Azbé János e. 400 frt, Munteanu Juon s társai a m. kelleti vasut társaság e. som. vizsh. Barabás Ferencz gr Lázár Jenő és Héjas Illyés e. 42 frt 50 kr i. Vermesch Emil Vellmann János e. jálogjog, Pages János Koszta Nicolái e. som. vizsh. i. p.

Pogány Károly k. t. r. b. által.

Dévai Baka József s t. Román Juon e. adósság, Crimariu Mihaile, Berekszo János e. som. vizsh. Frenkel Mór, a Schuller József kezesse Eichen Hani e. adósság, Berhárdt Jenő Eisenberger Leopold e. 150 frt, Valkoi Kilyén Ferencz, Kottis Miklós e. szerződés teljesítése, Kovács Ferencz Macskási Miklós e. 227 frt 52 kr iránti perők.

II. Tanács polgári ügyekben.

Sándor János k. t. r. bír. által.

Veisz Pávid Katona Márton e. birtokháborítás, Nagy Imre András Kosa Dániel e. 32 frt, Betegh Sándor Dusa Juon s társai ellen birtokháborítás, Derzsi András Lang István s t. e. 124 frt, Fosztó László Fosztó Géza e. 13 frt, Szakács János s társai Szabó Ferencz e. 95 frt, Örményes közsege Horváth Péter e. som. vizh. hely. iránti perők.

Petri Ádám k. t. r. bír. által.

Rájnis Lajos Zaugert Károly e. 714 frt kölcsön Gyiszie János csődügye, Kiss Ferencz s t. Jenei Ferencz e. 10 frt 30 kr, Id. Czákó István Tamás Gebe János e. 30 frt 60 kr, Szilvási László Popovics Sándor és Elek hagyatéka e. 757 frt 50 kr és 100 frt kötbér, Györbíró Ágnes Szakács György e. som. vizh. h. Jós Elek özv. Száraz Györgyné s t. e. 270 frt, Gyenge Imre s t. gr. Kálnoki Dénes e. 69 frt iránti perők.

Szolga Miklós k. t. r. b. által.

Balázs István Szabó József s társai e. 80 frt s járulékai, Kalinka Vincze Andrasovszki Ede e. egy kirkat elkészítése, Bora Milos, Karácson Juliánna e. 100

frank, Kolcza Károly s t. Szabó Mózes s társai 50 frt Sibisiánu József, Csűrös Ferencz e. 7 frt 74 kr. Eltes Ferencz s társai, Ferencz János ellen tulajdonjog iránt perők.

Illyés Károly k. t. pót bír. által.

Kürpödi ev. luth. egyházi pénztár, Drottlet János e. 214 frt, Gáspár Katalin Hanschild György e. 148 frt, A m.-ludasi g. c. egyház Stern Herman e. bérmegezünt, Mitilyán Mihály, Rekan Theodier e. 15 frt, Hordorán Juon Hordorán Tógyer e. 88 frt 20 kr, Mayer József Lukes János e. 39 véka törökbuza, Szongott Emanuel, Korbuly Miklós e. 898 frt 32 kr. Pakurár Gergely Placsintár Bogdán ellen. 643 forint 33 krajczár, Alzner Mihály Alzner György és társa ellen fekvők felosztása iránt. Scurto Juon Pervu Mária s társai e. 320 frt és 250 frt, Vass Eszter és társa Vass Pálné e. végrendelet érvénytelenítése i. p.

(Vége köv.)

(Bécsi tőzsdei árkelet.

(márczius 13)

5% metallique	69 75
5% nemz. államkölcsön	73.75
1860. államkötvény	103.75
Bankrészvény	970.—
Hitelrészvény	233.75
London	11150.
Ezüst	105.34
Arany	—
Napoleon arany	889—
Földteh. ment. kötvény magyarhoni	75.—
" " " temesi	74 75
" " " erdélyi	73.50
" " " horvát-slavon	75.50

Felelős szerkesztő MENTOVICH FERENCZ

Főmunkatárs és a jogi rész vezetője: Kuti Albert

HIRDET M É N Y E K.

Pályázati hirdetmény.

A f. 1874-ik év június 1-sőjén M.-Vásárhelyt megnyitandó székellyöldi leány-árvaház bizottmánya részéről a következő pályázati hirdetmény tétetik közzé:

1-ör. Pályázat nyittatik egy felügyelőnői állomásra 300 forint évi fizetés és szabad lakási javadalmakkal; kinek kötelessége leendő az árvákat erkölcsös életre szoktatni, munkásság és takarékoságban nevelni, írás, olvasás mindennemű női foglalkozás és gazdasszonyi munkákban gyakorolni, köteles ezen kívül az árvák által el nem végezhető erősebb munkákra, ezen fizetésből egy megfelelő cselédet tartani.

2-ör. Pályázat nyittatik egy tanítói állomásra, utólagos részletekben fizetendő 12 frt havi fizetéssel, melyért köteles az árváknak, naponként 2 órai tanítást adni a fej- és írásbani számolás és hazai történelemből.

Felhivatlak ez okból mindazok, kik nevezett állomások bármelyikét elnyerni óhajtják, hogy erkölcsi bizonyítvánnyal fölszerelt folyamodványaikat még pedig a felügyelőnői állomásra pályázók árvaházi elnök gr. Toldalagi Victoréhoz, a tanítói állomásra pályázók pedig tanár tks. Bihari Sándor urhoz, ezen pályázatnak közzétételétől számítandó négy hét alatt nyujtsák be.

M.-Vásárhelytt, 1874. márczius 3-án.

Damokos Antalnè, Gr. Toldalagi Victoriné,

ideigl. titkár.

ideigl. elnök.

(15)

(3—3)

IMREH SÁNDOR

maros-vásárhelyi ev. ref. főtanodai könyvnyomdász

leszállított árak mellett elvállal mindennemű, szakmájába vágó nyomdai megrendelést; ugymint: falragaszokat, szinlapokat, belépti- s más jegyeket, körleveleket, levélhomlokzatokat, névjegyeket, gyászjelentéseket stb.

Névjegy 100 példány finom fehér matt papírra 90 kr.; fényes papírra 1 frt o. é.

Gyászjelentés csak 100 példány 4 frt; 200 példány 7 frt; 300 példány 9 frt o. ért., külföldi finom fekete szegélyű papírra.

Kiadó vendéglő

Szász-Régenben.

A főpiacz- és a baromvásártól egyforma távolságban a Keszszel-utczában 2 pavillonnal, nyári- és téli kuglival ellátott vigadó kerttel, 4 tekeasztallal és teljesen berendezett étteremmel, konyhával, éléskamarával, 2 pinczével, s 100 szekér jéggel megtelt jégveremmel, ugyisintén 2 hordozható jégpinczével ellátott vendéglő folyó évi Szt.-Györgynapjától fogva egy, vagy több évekre haszonbérbe adandó. — Bővebb tudósítást nyerhetni az alólírt tulajdonosnál.

Wagner Eduárd,

Sz.-Régen, főpiacz.

(17)

(1—6)

Nyomtatta Imreh Sándor Maros-Vásárhelyt az ev. ref. főiskola gyorsajtóján 1874.